

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI KÖZPONT

Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály

Iktatószám: **56968-1** /2023/MFF
Ügyintéző: Tauszik Katalin
Telefon: 06 1 476 1142

Tárgy: Tájékoztatás
Melléklet: Nyilatkozat minta

Tisztelt Kollégák!

Tájékoztatjuk Önöket a *kézilőfegyverek, lőszeres, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági feltételeiről és vizsgálatáról* szóló 22/1991. (XI. 15.) NM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2023. november 1. napján életbe lépett módosulásáról.

A Rendeletben megjelent a 18. életévet be nem töltött, ún. **ifjúsági vadászok** csoportja.

A legfontosabb tudnivalók:

- Az ifjúsági vadászok a **II. alkalmassági csoportba** tartoznak.
- Ennek megfelelően esetükben az **előzetes** egészségi alkalmassági vizsgálat **orvosi és pszichológiai**, az **időszakos** alkalmassági vizsgálat **orvosi alkalmassági vizsgálatból** áll.
- Soron kívüli egészségi alkalmassági vizsgálat keretében pszichológiai alkalmassági vizsgálatra **beutalható** az a vizsgált személy, akinél ilyen vizsgálat elvégzésének szükségessége orvossal valószínűsíthető, illetve **be kell utalni**, amennyiben a vizsgált személy a) pszichiátriai kivizsgálás vagy kezelés alatt áll, b) neurológiai kivizsgálás vagy kezelés alatt áll, vagy c) központi idegrendszere sérült.
- **köteles** magát soron kívüli pszichológiai vagy orvosi **alkalmassági vizsgálatnak alávetni**, ha az orvosi vagy a pszichológia **alkalmasságot vizsgáló szerv** saját döntése alapján vagy a vizsgált személy kérésére **ennek szükségességét állapította meg**, vagy ha a soron kívüli alkalmassági vizsgálatot a **törvényes képviselő**, illetve a vadászlőfegyvert számára átengedő személy **kezdeményezi**.
- A soron kívüli beutalás esetében a beutaló szervnek a beutalón fel kell tüntetni a beutalás okát.
- A pszichológiai alkalmassági vizsgálat eredményéről a beutaló szervet írásban értesíteni kell.
- Az orvosi alkalmasságot vizsgáló szerv az **egészségi alkalmasság időtartamaként** az ifjúsági vadász esetében vagy azt a napot jelöli meg, **amikor betölti 18. életévét**, vagy annál **korábbi időpontot**, ha az orvosi vagy a pszichológiai alkalmasságot vizsgáló szerv – saját döntése vagy a vizsgált személy kérése alapján – ezt állapította meg. Utóbbi esetben (tehát a 18. életév betöltésénél **korábbi időpont** megállapítása az alkalmasság időtartamaként) **azt a vizsgálatot kell megismételni**, amely tekintetében az alkalmasság időtartama **lejárt** (pl.: ha az orvosi alkalmasságot vizsgáló szerv a 18. életév betöltésének napjáig, a pszichológiai alkalmasságot vizsgáló azonban rövidebb időre, 1 évre határozta meg az alkalmasság időtartamát, akkor a pszichológiai alkalmassági vizsgálatot kell elvégezni). **A 18. életév betöltésekor azonban az orvosi és a pszichológiai alkalmassági vizsgálatot is el kell végezni.**

- Az első fokú pszichológiai megállapítás **felülvéleményezését** az ifjúsági vadász **törvényes képviselője kérheti**, a vélemény kézhezvételétől számított 15 napon belül, a pszichológiai vizsgálatra beutaló szervtől, írásban.
- Az ifjúsági vadászok pszichológiai alkalmassági vizsgálatának elvégzéséhez az Eütv. 16. § (1) bekezdése szerint általa megjelölt cselekvőképes személy, vagy ennek hiányában a törvényes képviselője írásbeli hozzájárulása szükséges (mintát lásd az I. Mellékletben), ezen személy személyes részvétele a vizsgálaton azonban nem kötelező.

Fontos, hogy a 18. életévet be nem töltött személy **saját fegyverrel nem rendelkezhet, és a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról** szóló 1996. évi LV. törvény értelmében **egyéni vadászatot csak felügyelettel folytathat** (legalább öt éve érvényes vadászeggyel és vadászlőfegyver-tartási engedéllyel rendelkező, a vadászterületen vele együtt tartózkodó személy a sörétes- vagy legfeljebb 0.22 kaliberű golyós vadászlőfegyverét neki erre a célra átengedi, és a vadászat teljes időtartama alatt a közvetlen felügyeletét és kíséretét biztosítja).

Az ifjúsági vadászok pszichológiai alkalmassági vizsgálata különös körültekintést igényel. A súlyos, maradandó sérülés okozására vagy akár élet kioltására alkalmas eszköz használatára való alkalmasság vonatkozásában a személyiség fejlődésének, az identitás kialakulásának kritikus időszakában (16-18 éves kor) kell megállapítást tenni.

Az ifjúsági vadászok elsőfokú pszichológiai alkalmassági vizsgálata keretében elvégezni javasolt vizsgálatokat (a Rendelet 3. számú melléklete figyelembevételével) az I. táblázat mutatja be.

I. táblázat: Ifjúsági vadászok elsőfokú pszichológiai alkalmassági vizsgálatához javasolt módszerek, mérőeszközök

Pszichológiai alkalmassági vizsgálat tartalma (Rendelet 3. számú melléklete alapján)	Javasolt vizsgálati módok, illetve mérőeszközök
Klinikai pszichológiai interjú Pszichológiai exploráció	Részletes interjú, ami a releváns élettörténeti eseményeken túl kiterjed a vadászat iránti motivációra, attitűdökre, esetleges élményekre is.
Figyelemvizsgálat	Egy vagy több az alábbiak közül: Pieron d2 Révész-Nagy teszt Bourdon-teszt Műszeres vizsgálatok*: <ul style="list-style-type: none"> • Kombinált disztributív figyelemvizsgáló • Tachisztoszkóp
Reakcióidő vizsgálata	Egy vagy több az alábbiak közül: Műszeres vizsgálatok*: <ul style="list-style-type: none"> • Percepcióméter és diszjunktív reakcióidő mérő • Komplex szenzomotoros vizsgáló és konfliktométer
Szenzomotoros koordináció vizsgálat	Egy vagy több az alábbiak közül: Labirintus teszt Műszeres vizsgálatok*: <ul style="list-style-type: none"> • Kéz-koordináció vizsgáló • Komplex szenzomotoros vizsgáló és konfliktométer • Percepcióméter és diszjunktív reakcióidő mérő • Tachisztoszkóp • Stabilométer

Pszichovegetatív paraméterek vizsgálata	Egy vagy több az alábbiak közül: Gyermek Szomatizáció Kérdőív (CSI-24) Műszeres vizsgálatok*: <ul style="list-style-type: none"> • Mikromanipulációs tremorméter • Kéz-koordináció vizsgáló • Galvanikus bőrelenállás és pulzusfrekvencia mérő
Mentális funkciók vizsgálata	Egy az alábbiak közül: OTIS I. OTIS II. MAWGYI Raven-teszt
Személyiségvizsgálat kérdőívvel	Kettő vagy több az alábbiak közül: Eysenck-féle Személyiség Kérdőív (EPQ) Brenghelmann-kérdőív Barratt Impulzivitási Skála (BIS-11) Junior Temperament and Character Inventory (JTCI) Big Five Inventory (BFI) Depresszió, Szorongás és Stressz Skála (DASS/DASS-21) California Psychological Inventory (CPI) Beck Depresszió Kérdőív (BDI) Spielberger-féle Állapot-Vonás Szorongás Kérdőív (STAI)
Személyiségvizsgálat projektív tesztekkel	Egy vagy több az alábbiak közül: Zulliger-teszt Tematikus Appercepciók Teszt (TAT) Rosenzweig-féle Képes Frusztrációs Teszt (PFT) R-PAS Lüscher-teszt Wartegg Egyéb rajzvizsgálatok: Ember-ház-fa, családrajz (Corman-féle, kinetikus családrajz, elvárásolt családrajz), négy fa teszt, ember az esőben

*Műszeres vizsgálatok esetében egy vizsgálat egy fajta műszerrel, egy fajta vizsgálat elvégzését jelenti (pl.: Tachisztozskóp műszer Téri lokalizáció programja).

Bár a Rendelet a pszichológiai alkalmasság megállapításához nem jelöl meg pszichológiai minimumfeltételeket, a vizsgálat szempontrendszerként javasolhatóak az alábbi követelmények, a belügyminiszter irányítása alatt álló egyes rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél foglalkoztatott hivatásos állomány és rendvédelmi igazgatási alkalmazotti állomány alkalmasságvizsgálatáról szóló 45/2020. (XII. 16.) BM rendelet 2. mellékletében, illetve a szerződéses határvadász jogviszonyával, képzésével és vizsgáztatásának rendjével összefüggő egyes szabályokról szóló 47/2022. (XII. 27.) BM rendelet 2. mellékletében foglaltak figyelembevételével:

A pszichológiai minimumfeltételek

A személyiség egészével kapcsolatos elvárások

- Kiegyensúlyozott pszichés állapot
- Magasfokú érettség
- Átlag feletti érzelmi-indulati kontroll
- Átlagos pszichés terhelhetőség, stresszel való megküzdési képesség
- Átlagos alkalmazkodási képesség

Kognitív képességekkel kapcsolatos elvárások

- Átlagos intellektuális képességek
- Átlagos figyelmi, szenzomotoros képességek

Társas készségekkel kapcsolatos elvárások

- Átlagos kommunikációs készségek

Társadalmi normáknak való megfelelés

- Magasfokú felelősségtudat
- Szabálykövető, fegyelmezett magatartás, amelynek keretében elvárt a vizsgálatok során való együttműködés, azok szabályainak a be
- Élettörténete mentes a kóros függőségektől (pl. játékszenvedély, alkoholfüggőség, drogfüggőség stb.)
- Élettörténete mentes öngyilkossági kísérletről, öngyilkosságra utaló magatartástól

Amennyiben az ifjúsági vadászok pszichológiai alkalmassági vizsgálatával kapcsolatos bármilyen kérdésük, problémájuk vagy észrevételük lenne, kérjük, jelezzék felénk.

Az elsőfokú pszichológiai alkalmassági vizsgálat elvégzésére a jelentkezőt átírányíthatják Intézetünkbe (Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ), ehhez kérjük, vegyék fel a kapcsolatot Kubiszyn Anna klinikai szakpszichológussal.

Budapest, 2023. december „.....”

Tisztelettel:

Dr. Müller Cecília
országos tisztifőorvos
nevében és megbízásából

Dr. Nagy Imre
főosztályvezető főorvos

I. Melléklet

TÖRVÉNYES KÉPVISELŐI BELEEGYEZŐ NYILATKOZAT

A vizsgálatban részt vevő kiskorú személy:

Neve:

Születési helye és ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

Alulírott:

Neve:

Születési helye és ideje:

Anyja neve:

Lakcíme:

A vizsgálatban részt vevő kiskorú személy törvényes képviselőjeként* a jelen nyilatkozat aláírásával beleegyezésemet adom ahhoz, hogy a *lőfegyvertartáshoz szükséges, a kézilőfegyverek, lőszeres, gáz- és riasztófegyverek megszerzésének és tartásának egészségi alkalmassági feltételeiről és vizsgálatáról* szóló 22/1991. (XI. 15.) NM rendelet által előírt pszichológiai alkalmassági vizsgálatot az általam képviselt kiskorú személyen a Vizsgálóhely elvégezze és az adatokat kezelje, illetve tárolja.

Kijelentem, hogy a mai napon a fent nevezett vizsgálatban részt vevő kiskorú személy törvényes képviselőjeként, a jelen nyilatkozat megtételére jogosult vagyok.

....., 2023. hó nap

.....
a vizsgálatban résztvevő kiskorú személy
törvényes képviselőjének aláírása

* Törvényes képviselő: a kiskorú törvényes képviselőjére jogosult az a személy, akit a *lőfegyverekről és lőszerokről* szóló 2004. évi XXIV. törvény 4/J. § (1) bekezdése szerinti kérelemben hozzájárulóként megjelöltek, vagy aki a kiskorú törvényes képviselőjét a kérelem előterjesztését követően e személy helyébe lépve jogszerűen gyakorolja.